

**VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBOS PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS ĮVAIKINIMO SKYRIAUS
NUOSTATAI****I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Įvaikinimo skyrius (toliau – Įvaikinimo skyrius) yra Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) struktūrinis padalinys, tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Tarnybos pavadotojui.

2. Įvaikinimo skyrius savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 60-1501), 1993 metų Hagos konvencija dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje (Žin., 1997, Nr. 101-2550), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu (Žin., 1996, Nr. 33-807), Įvaikinimo apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 20 d. nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimo Nr. 1422 „Dėl įvaikinimo apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarkos patvirtinimo“, pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. 62-2486), Įvaikintojų pasirengimo įvaikinti patikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialines apsaugos ir darbo ministro 2009 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. AI-467 „Dėl Lietuvos Respublikos socialines apsaugos ir darbo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 41-154 „Dėl įvaikintojų pasirengimo įvaikinti vaikus patikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. 91-3942), Įgaliojimų veikti vykdant tarptautinį įvaikinimą Lietuvos Respublikoje suteikimo akredituotoms užsienio valstybių institucijoms tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialines apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. AI - 162 (Žin., 2012, Nr. 7-218), kitais nacionaliniais ir tarptautinės teisės aktais, Tarnybos nuostatais, Tarnybos direktoriaus įsakymais, Tarnybos darbo reglamentu, Tarnybos vidaus tvarkos taisyklėmis.

II. ĮVAIKINIMO SKYRIAUS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

3. *Įvaikinimo skyriaus uždaviniai:*

3.1. organizuoti Lietuvos Respublikoje įvaikinimą Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsienio valstybės piliečiams.

3.2. pagal kompetenciją teikti rajono/miesto savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyriams (tarnyboms) metodinę pagalbą organizuojant įvaikinimą rajonų/miestų savivaldybių teritorijose.

4. Įvaikinimo skyrius, įgyvendindamas 3 punkte nurodytus uždavinius, vykdo šias funkcijas:

4.1. *tvarko galimų įvaikinti ar globoti vaikų apskaitą:*

4.1.1. sudaro ir tvarko galimų įvaikinti vaikų bylas;

4.1.2. vykdant įvaikinimo procedūrą nuolat keičiasi informacija su miestų/rajonų savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyriais (tarnybomis);

4.1.3. bendradarbiauja su socialines globos įstaigomis dėl vaikų įvaikinimo, nuolat teikia informaciją apie įvaikinimo eigą;

4.1.4. kaupia ir analizuoja statistinę informaciją apie rajonų/miestų savivaldybių galimus įvaikinti vaikus;

4.1.5. kaupia ir tvarko informaciją apie tėvų sutikimus įvaikinti, tokių sutikimų atšaukimą, taip pat apie tėvų valdžios apribojimą;

4.2. *tvarko Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, norinčių įvaikinti vaiką, gyvenančių Lietuvos Respublikoje, apskaitą:*

4.2.1. sudaro Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, norinčių įvaikinti vaiką gyvenančių Lietuvos Respublikoje, bylas ir tvarko jų dokumentus;

4.2.2. įvertina gautus duomenis apie norinčius įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečius, nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikoje šeimyninę, socialinę, moralinę, materialinę, sveikatos būklę ir įvaikinimo motyvus;

4.2.3. teisės aktų nustatyta tvarka informuoja Lietuvos Respublikos piliečius, nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikoje, įtrauktus į Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, norinčių įvaikinti vaiką, gyvenančių Lietuvos Respublikoje, apskaitą, apie galimus įvaikinti vaikus;

4.2.4. pagal kompetenciją koordinuoja miestų/rajonų savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyrių (tarnybų) darbą įvaikinimo srityje bei teikia jiems metodinę pagalbą;

4.2.5. teikia Lietuvos Respublikos piliečiams informaciją apie įvaikinimo procedūras;

4.2.6. kaupia ir analizuoja statistinę informaciją apie norinčius įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečius;

4.3 *tvarko Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, ir užsienio valstybės piliečių apskaitą:*

4.3.1. sudaro ir tvarko galimų įvaikinti vaikų su specialiaisiais poreikiais sąrašą;

4.3.2. teikia galimų įvaikinti vaikų su specialiaisiais poreikiais sąrašą įgaliotoms užsienio valstybių institucijoms;

4.3.3. įvertina gautus duomenis apie norinčius įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečius, nuolat gyvenančius užsienyje, ir užsienio valstybės piliečių šeimyninę, socialinę, moralinę, materialinę, sveikatos būklę ir įvaikinimo motyvus;

4.3.4. perduoda informacinį raštą apie galimą įvaikinti vaiką priimančios valstybės centrinės valdžios ar akredituoti institucijai;

4.3.5. bendradarbiauja su užsienio valstybių centrinės valdžios arba įgaliotomis užsienio valstybių institucijomis vykdant tarptautinio įvaikinimo procedūras;

4.3.6. teikia informaciją apie įvaikinimo procedūras Lietuvos Respublikos piliečiams, nuolat gyvenantiems užsienyje, ir užsienio valstybės piliečiams;

4.3.7. kaupia, sistemina, analizuoja ir apibendrina statistinę informaciją apie Lietuvos Respublikos piliečius, nuolat gyvenančius užsienyje, ir užsienio valstybės piliečius, pageidaujančius įvaikinti;

4.3.8. **Tvarko grįžtamąją informaciją apie įvaikintus vaikus užsienyje, gautą iš centrinės institucijos, vykdančios įvaikinimą užsienio valstybėje arba akredituotos užsienio valstybės institucijos, įgaliotos veikti Lietuvos Respublikoje.**

4.4. *teisės aktų nustatyta tvarka atstovauja galimo įvaikinti vaiko interesus:*

4.4.1. Lietuvos Respublikos miesto/rajono apylinkės, apygardos teismo pavedimu teikia duomenis teismui apie įvaikinamą vaiką, įvaikintojo ir įvaikinamojo registraciją atitinkamuose sąrašuose, taip pat teikia išvadą, ar nėra įstatymu numatytų kliūčių įvaikinti vaiką, ir išvadą apie įvaikinimo procedūros iki teismo įvykdymą;

4.4.2. teikia išvadas sutikimų įvaikinti atšaukimo bylose, teikia išvadą dėl atestuoto socialinio darbuotojo išvados dėl pasirengimo įvaikinti vaiką apskundimo civilinėse bylose;

4.4.3. dalyvauja priimant sprendimą, kad įvaikinimas geriausiai atitinka vaiko interesus;

4.4.4. dalyvauja priimant sprendimą, parenkant galimam įvaikinti vaikui geriausiai jo interesus atitinkančią šeimą;

4.4.5. koordinuoja 1993 m. Hagos konvencijos dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje nuostatų įgyvendinimą Lietuvoje;

4.4.6. gina vaiko teises ir teisėtus interesus bei atstovauja jiems valstybės ir savivaldybių institucijose bei įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose ir įstaigose vykdant su įvaikinimo procedūra susijusias funkcijas;

- 4.5. organizuoja įgaliojimų užsienio valstybių institucijoms veikti vykdant tarptautinį įvaikinimą Lietuvos Respublikoje procedūrą nustatyta teisės aktų tvarka.
- 4.6. išduoda pažymėjimą dėl tarptautinio įvaikinimo atitikimo 1993 m. Hagos konvencijos dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje reikalavimams;
- 4.7. pagal kompetenciją rengia metodinę medžiagą miestų/rajonų savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyriams (tarnyboms) įvaikinimo klausimais;
- 4.8. nagrinėja valstybės įstaigų ir institucijų, fizinių ir juridinių asmenų prašymus bei skundus, taip pat teikia konsultacijas įvaikinimo organizavimo klausimais;
- 4.9. bendradarbiauja su užsienio valstybių centrinėmis valdžios institucijomis bei kitomis valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis sprendžiant tarptautinio ir tarpvalstybinio įvaikinimo klausimus;
- 4.10. konsultuoja Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, dvišalių sutarčių tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių nuostatų taikymo klausimais ir visais teisės klausimais, susijusiais su tarptautiniu ar tarpvalstybiu įvaikinimu;
- 4.11. kaupia, sistemina, analizuoja ir apibendrina informaciją apie užsienio valstybių teisės aktus, reglamentuojančius įvaikinimą, 1993 m. Hagos konvencijos konvencija dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje įgyvendinimą užsienio valstybėse ir Lietuvos Respublikoje;
- 4.12. teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pasiūlymus dėl teisės aktų įvaikinimo klausimais tobulinimo;
- 4.13. pagal įgaliojimus dalyvauja teismuose, teisėsaugos ir kitose institucijose, susijusiose su įvaikinimo bylomis;
- 4.15. Tarnybos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo pavedimu atstovauja Tarnybai kitose institucijose ir įstaigose, tarybose, komisijose ir darbo grupėse susijusiose su įvaikinimo skyriaus veikla;
- 4.16. vykdo kitus Tarnybos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo, nenuolatinio pobūdžio pavedimus ir nurodymus, siekdamas Tarnybos strateginių tikslų įgyvendinimo.

III. ĮVAIKINIMO SKYRIAUS TEISĖS

5. Įvaikinimo skyrius, siekdamas jam nustatytų uždavinių įgyvendinimo ir atlikdamas jo kompetencijai priskirtas funkcijas, turi teisę:
- 5.1. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir priimančiųjų užsienio valstybių centrinės valdžios arba jų akredituotų institucijų informaciją jo kompetencijai priskirtais klausimais;
- 5.2. lankytis miestų/rajonų savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyriuose, šeimynose, vaikų socialines globos įstaigose;
- 5.3. pasitelkti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovus, suderinusi su jų vadovais, sprendžiamoms problemoms nagrinėti;
- 5.4. susipažinti pagal kompetenciją su teismuose išnagrinėtų įvaikinimo bylų medžiaga;
- 5.5. organizuoti pagal kompetenciją konferencijas, seminarus ir kitus renginius;
- 5.6. gauti iš Tarnybos skyrių informaciją, reikalingą įvaikinimo skyriui keliamiems uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti;
- 5.8. naudotis kitomis teisės aktų nustatytomis teisėmis.

IV. ĮVAIKINIMO SKYRIAUS DARBO ORGANIZAVIMAS

6. Įvaikinimo skyriui vadovauja vedėjas, priimamas ir atleidžiamas iš pareigų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.
7. Įvaikinimo skyriaus vedėjas:

- 7.1. planuoja ir organizuoja Įvaikinimo skyriaus darbą;
 - 7.2. atsako už Įvaikinimo skyriui pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą;
 - 7.3. atsiskaito už Įvaikinimo skyriaus veiklą **Tarnybos pavaduotojui**;
 - 7.4. teikia Tarnybos direktoriui, pavaduotojui siūlymus Įvaikinimo skyriaus kompetencijos klausimais;
 - 7.5. vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, Tarnybos direktoriaus, pavaduotojo pavedimus.
 8. Įvaikinimo skyriaus vedėjui laikinai nesant, jo funkcijas atlieka kitas Skyriaus vedėjo paskirtas valstybės tarnautojas.
-